

Om kultur och företagande

"Kina!" Företrädaren för det lokala näringslivet besvarar frågan med ett enda ord. I norditalienska Biella har man spunnit och vävt sedan tolvhundratalet. I början av artonhundratalet importerades teknik och kunnande från Manchester. Längs forsarna i de branta dalgångarna industrialiserades textiltillverkningen.

Nu kan dock Biella inte längre undkomma den ekonomiska globaliseringens malström. Kina tar över. På mindre än tio år har tjugo tusen arbetstillfällen försvunnit. Tjugofem tusen återstår. En tillfällig besökare får känslan av att färdas genom ett industriellt ruinlandskap.

Som på så många håll i Europa knyter myndigheterna nu förhoppningarna till kultursektorn. Konst, kreativitet och turism ska rädda trakten. Åhörarna för dagen är en salig blandning företagsekonomer, filosofer och konstnärer som deltar i det intellektuella experimentet "Nurope, ett nomadiskt universitet". En av initiativtagarna är den italienska stiftelsen Cittadellarte.

Cittadellarte är konstnären Michelangelo Pistolettos verk. Han köpte i början av 1990-talet ett nedlagt yllespinneri i Biella. Målmedvetet har han restaurerat, byggt och här organiserat vad som närmast ser ut som en dröm om en modern renässansverkstad. Detta ska vara en plats för reflektion, ett laboratorium för de nya tankar som måste formuleras om vår planet ska överleva. Pistolettos konstuppfattning har beskrivits som a-modern. I hans vision om samhällsförändring intar konsten huvudrollen.

För en skeptisk nordbo kan det ibland bli lite högtravande. Men om man tvingats ta del av de diskussioner om kultur och företagande som nu förs i landet – och de förs på många håll, på konsthögskolor och arbetsförmedlingar och på otaliga seminarier och konferenser – känns Pistolettos självklara hävdande av konstens värde ändå uppfriskande. Det är fjärran från den moraliserande underton som finns i de svenska diskussionerna. Konstnärerna har svårt att försörja sig. De är alltså misslyckade småföretagare. Därför bör de läras upp till entreprenörer.

Kanske är det istället så som Pistoletto hävdar och som den anarkistiske företagsekonomen Pierre Guillet de Monthoux, en av motorerna bakom Nurope, argumenterat för i en rad böcker: näringslivet har en del att lära av konstnärerna.

David Karlsson